

Міністерство освіти і науки України

Відокремлений структурний підрозділ «Фаховий коледж Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії
Відокремленого структурного підрозділу
«Фаховий коледж Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича»

Олександр СОБЧУК

«11» травня 2026 р.

ПРОГРАМА

співбесіди з предмету «Історія України»
для абітурієнтів Відокремленого структурного підрозділу
«Фаховий коледж Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича» на основі базової середньої освіти

Пояснювальна записка

Зміст програми охоплює шкільний курс з предмету «Історія України» за 5-9 клас. Рівень знань і вмінь вступника визначається у формі співбесіди, що проходить на основі питань, складених на базі цієї програми. Метою є виявлення рівня сформованості в абітурієнтів історичної компетентності, визначення відповідності навчальних досягнень освітньому стандарту. Програма передбачає перевірку в абітурієнтів знань про основні політичні, соціально-економічні явища, процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів та умінь.

З предмету «Історія України» абітурієнт повинен знати:

- сутність основних проблем історії народу України;
- основні закони та етапи розвитку людського суспільства на території України від найдавніших часів до початку ХХ ст.;
- суспільно-економічні, політичні та культурні процеси історичного розвитку українського народу;
- зародження та розвиток української державності.

Вміти:

- порівнювати, аналізувати, узагальнювати і критично оцінювати історичні факти та діяльність історичних осіб;
- оцінювати події та діяльність людей в історичному процесі з позиції загальнолюдських цінностей;
- встановлювати послідовність, відповідність та синхронність історичних явищ, процесів, подій;
- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. Первісна історія України. Кам'яний вік, його періодизація. Привласнювальні форми господарювання. Матріархат. Неолітична революція. Трипільська культура. Кочові народи на території України (кіммерійці, скіфи, сармати та ін.). Грецькі міста-держави Північного Причорномор'я.

II. Період Київської Русі (Київської держави).

Заснування Києва. Держава антив. Утворення Київської держави. Київська Русь за перших правителів - Олег, Ігор, Ольга, Святослав. Україна-Русь в період найбільшого піднесення та могутності: правління Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Історичне значення християнізації Русі. Київська держава за наступних князів.

III. Королівство Руське (Галицько-Волинське князівство).

Роман Мстиславич. Данило Галицький. Галицько-Волинська після смерті короля Данила.

IV. Українські землі у другій половині XIV – першій половині XVII ст.

Статус українських земель у складі Великого князівства Литовського та Королівства Польського. Кревська унія 1385 р. Ліквідація удільних князівств. Люблінська унія 1569 р. Реформаційний рух. Братства. Церковний собор у Бересті 1596 р. Фільваркова система господарювання. Магдебурзьке право і цеховий устрій міст. Утворення Кримського ханства. Виникнення козацтва. Д.Вишневецький. Виникнення Запорозької Січі. Реєстрове козацтво. Гетьман П. Конашевич-Сагайдачний.

V. Визвольна війна українського народу середини XVII століття. Причини, характер і рушійні сили війни. Початковий етап війни (1648-1649). Зборівський мир. Відновлення української державності. Битва під Берестечком і Білоцерківський мир. Березневі статті Б.Хмельницького 1654 року. Вхід України під протекторат Московії. Завершальний етап Визвольної війни. Становище Гетьманщини після смерті Б.Хмельницького

VI. Українські землі наприкінці XVII — у XVIII ст.

«Вічний мир». Слобідська Україна в другій половині XVII ст. Зовнішня та внутрішня політика гетьмана І. Мазепи. Повстання С. Палія. П. Орлик і його Конституція. Гетьман І. Скоропадський. Діяльність Малоросійської колегії. Гетьман К. Розумовський, його діяльність. Остаточна ліквідація гетьманства. Ліквідація Запорізької Січі. Заселення Південної України. Приєднання Криму до Росії. Розгортання гайдамацького руху. Коліївщина. Опришківський рух. Поділи Речі Посполитої.

VII. Українські землі під владою Російської та Австрійської імперій.

Українські землі у складі Російської імперії: адміністративно-територіальний устрій. Включення західноукраїнських земель до складу Австрійської імперії: адміністративно-територіальний устрій. Реформи Марії-Терезії та Йосифа II. Криза кріпосництва і розвиток капіталістичних відносин. Початок промислового перевороту. Діяльність декабристів в Україні. Кирило-Мефодіївське братство. «Руська трійця». Буржуазна революція 1848 року. Скасування кріпосного права. Селянська реформа 1861 р. у Наддніпрянській Україні. Розвиток промисловості. Буржуазні реформи 60—70-х років XIX ст. у підросійській Україні. Початок громадівського руху наприкінці 50-х — у 60-х роках XIX ст. Валуєвський циркуляр. Основні течії суспільнополітичного руху в 50—60-х роках XIX ст. на західноукраїнських землях: москвофіли та народовці. Емський указ. «Новоерівська» політика народовців. Утворення першої політичної партії в Україні (РУРП). Українці-самостійники (М. Міхновський і Ю. Бачинський).

Критерії оцінювання

Співбесіда з історії України проводиться на основі програми, що включає шкільний курс історії України 5-9 класи.

Співбесіда передбачає наявність 25 білетів, розроблених на основі програми.

Кожен білет має по 2 питання, кожне з яких оцінюється 50 балами. Перше питання стосується періоду історії України від найдавніших часів до другої половини XVII століття. Друге питання стосується періоду історії України від другої половини XVII століття до кінця XIX століття.

Під час співбесіди з абітурієнтом оцінюється його загальне орієнтування в історії України, знання головних дат, ключових постатей, історичної термінології, історико-географічних об'єктів, можливість простими реченнями розповісти про історичну подію чи упізнати її за описом, співвіднести рік зі століттям, наскільки добре абітурієнт виявляє розуміння історичної термінології (причини, наслідки, значення), виокремлює деякі ознаки явищ і процесів, порівнює історичні події, чи демонструє абітурієнт вміння аналізувати історичні факти, визначати причинно-наслідкові зв'язки між ними, узагальнювати окремі факти та формулювати висновки, давати порівняльну характеристику історичним явищам, синхронізувати події історії України та всесвітньої.

Список рекомендованої літератури:

1. Власов В.С. Історія України: підручник для 7 кл. – К.: Генеза, 2015.
2. Власов В.С. Історія України: підручник для 8 кл. – К.: Генеза, 2016.
3. Власов В.С. Історія України: підручник для 9 кл. – К.: Літера ЛТД, 2017.
4. Кульчицький С.В. Історія України: довідник для абітурієнтів та учнів загальноосвітніх навчальних закладів/С.В.Кульчицький, В.С.Власов. – К.: Літера ЛТД, 2019. – 528 с.
5. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України. – Видання 4-е. - К.: Часопис «Критика», 2009. – 584 с.